

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. félfévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

MIT AKAR

az a sok türelmetlenkedő, aki napestig mohón falja a harctéri táviratokat, s végre is elégedetlenül konstatálja, hogy még mindig csak ennyire vagyunk? Mit türelmetlenkednek és mit elégedetlenkednek?

Azt akarják talán, hogy amíg a kávéházban megisszák a délutáni feketéjüköt, azalatt a katonáink egyszerűen két-három győzelmet arassanak, reggelre kelve pedig már egyenesen Szentpétervárról jöjjen a hír, hogy már a Nevsky Prospekten korzónk az ágyúinkkal és szózott rusznivá pácoltuk az összes muszkákat.

Nem, kérjük tisztelettel, ilyesmire még a mi hős katonáink sem képesek. Ilyesmire még a huszadik század csodálatos technikai fejlettsége mellett sem lehetséges. Az Aladin csodalámpásának ma sem vagyunk birtokában, sem a mesebeli gyűrűnek, amelynek csak meg kell forgatni, és minden kívánságunk nyomban teljesedik. Olyan sipkánk sincsen, amellyel egy szempillantás alatt bárhova elrepülhetünk, csak annyit kell mondani neki, hogy:

— Hipp, hopp, ott legyek ahol akarok.

Nem, uraim, a gondolat gyorsaságával ma sem megy a hadviselés. Hiába vannak vitéz katonáink, modern felszerelésünk, automobiljaink és repülőgépeink, — a hadjáratához idő is kell, tessék elhinni.

Gondolják meg a türelmetlenkedők, hogy az ellenség sincsen fából, amit csak úgy félre lehet rakni az utból. Nekik is vannak ágyúik, és ők is tudják, hogy mit csinálnak.

A fiaink ott küzdenek, ezer veszély közt, halálmegevetően, lépésről lépésre, a vérük árán szoritják vissza az ellenséget, — mi meg az alatt itthon türelmetlenkedünk és még csak nem is vagyunk velük megelegetve. Hát helyes, méltányos dolog ez? Hát nem szégyeljük magunkat?

Legyünk csak türellemmel és várjuk meg mindennek a sorát. Végén csattan az ostor. A mi ostorunk vége pedig el fog érni Szentpétervárig...

Mi lesz a menekültekkel?

A rendőrkapitány nyilatkozata.

Már hosszabb idő óta számos galíciai menekült tartózkodik városunkban, akik a Galiciában lefolyó hadműveletek tartamára elhagyták lakhelyüket és nálunk kerestek menedéket.

A menekültek nagy száma miatt az idegenek itt tartózkodása komoly problémává váit a városra nézve. Hallottunk számos olyan véleményét, hogy az idegeneknek ilyen nagy tömegben való itt tartózkodása egyáltalán nem kívánatos, mert fokozzák az amúgy is nagy drágaságát és ellátásuk súlyos teherként fog a városra nehezédni. Felös továbbá, hogy esetleg kéneuk is vannak közöltük, miért is ajánlatos, hogy továbbítsák őket a városból.

Másoknak viszont az a véleménye, hogy a menekültek ittléte nemhogy káros hatással lenne gazdasági viszonyainkra, hanem ellenkezőleg, jótékony lendületet ad a háború miatt pangó iparunknak és kereskedelmünknek.

Annai bizonyos, hogy a menekültek ügyét nem szabad egészen ridegen, hogy úgy mondjuk: üzleti szempontból felfogni, mert hiszen ezek az emberek eltekintve attól, hogy osztrák állampolgárok, tehát a monarchiához tartoznak és a közös háború miatt kénytelenek nálunk menedéket keresni, — már csak humanitárius szempontból is nemcsak kíméletet, hanem még támogatást is érdemelnek.

A napokban az a hír terjedt el a városban, hogy felsőbb rendelethez az összes menekülteket kifogják utasítani Ujhelyből. A menekültek között természetesen nagy konsternációt keltett ez a hír, mert hiszen legtöbben, különösen a vagyonosabbak, már előre kifizették lakásaikat, hosszabb időre be is rendezkedtek, élelmicikkeket, fát, stb. szereztek be, s így a kiutasítás igen érzékenyen érintené őket.

Felkerestük ebben az ügyben Schmidt Lajos rendőrkapitányt, aki a következő felvilágosítást adta nekünk:

— Itt alighanem valami félreértés történt. Arról ugyanis ez

időszertint nincsen szó, hogy az összes menekültek kiutasítottassanak a városból. Csupán azokat továbbítjuk, akiknek ittléte már terhelné a várost. Ezekről is történik azonban megfelelő gondoskodás. A jobbmóduak pedig egyelőre egészen nyugodtan itt maradhatnak. Persze, hogy később mi lesz, azt előre nem tudhatom.

A rendőrkapitány nyilatkozata megnyugtató. Az idegenekkel szemben máskor is óvatos szokott lenni a város, s ez annál szükségesebb most, ilyen tömeges beözönlés esetén. Ez azonban nem valami rendkívüli intézkedés, amely direktre a menekülteket ellen irányulna.

A humanitárius szempontoknak is elég van téve azáltal, hogy megfelelő gondoskodás történik azokról is, akiknek ittléte már terhére esik városnak. Ezeket legnagyobb részben Szatmárra továbbítják, ahol intézkedni fognak ellátásuk felől.

Bekövetkezhetik később természetesen az is, hogy esetleg az összes menekülteket el kell hagyni ok a várost, amint az például Mukácson történt, ahol a katonai szempontok miatt 24 óra alatt az összes menekülteket kiutasították. Már pedig most a katonai szempontok az elsőség, még a humanitárius szempontok felett is.

Ha ez az eset netalán itt is bekövetkeznék, akkor ugy a menekülteknek, valamint a velük rokonszenvező, humanusan érző közönségnek is bele kell nyugodniok a kiutasításba. Erről azonban egyelőre még nincsen szó.

Buza Barna

francia hadifogoly.

Buza Barna tudvalevőleg elköszerte Károlyi Mihály gróft amerikai körutjára, s a háború kitörésekor többedmagával kénytelen volt New-Yorkban maradni.

Társai közül azóta már többen sikerült hazatérni, Buza Barnát és Hédeváry Lehelit azonban ismételtelt feltartóztatták utjukban, s ezidőszertint mind a ketten francia hadifoglyok.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

A községek áldozatkészége.

A Sátoraljaihelyvidéki körjegyzőséghez tartozó községekben egy segélyező bizottság alakult, melynek célja: a hadbavonultak családtagjainak gondozása és segélyezése, továbbá a bizottság kiterjesztette működését a harcban megsebesült és a sátoraljaihelyi vasúti állomáson átvonuló katonák részére élelmiszerek és fehérneműk gyűjtésére nézve is. E bizottság elnöke br. Sennyey Gézáné, ügyvezető jegyzője és pénztárnoka Nagy Albert körjegyző, tagjai pedig a fenti községekben lakó és a nemes csalárról felkésztő urnők, lelkészek és tanítók.

Br. Sennyey Gézáné személyesen járja be a körjegyzővel a községeket és fáradságot nem ismerő buzgalommal igyekszik a lakosságot az adakozásra buzdítani.

A bizottság eddigi gyűjtésének eredménye a következő:

A hadbavonultak családtagjainak segélyezésére gyűjtetett:

Br. Sennyey Gézáné, br. Sennyey Erzsébet és br. Sennyey Mária b. t. gyűjtőívén. 100 kor. Ujhelyi Mihály g. kath. lelkész b. t. gyűjtőívén 85 kor. 64 fill. Gáthy József b. t. gyűjtőívén 26 kor. 44 fill. Kistoronya község 50 kor, 80 fill. Tokaji N. Kálmán b. t. gy. ívén 20 kor. 60 fill. Tokaji N. Gizella gy. ívén 3 kor. 54 fill. Szathmáry Jolán b. t. gy. ívén 8 kor. Tokaji N. Etelka b. t. gy. ívén 88 kor. 58 fill. Nádaházy Marika b. t. gy. ívén 24 kor. 38 fill. Borbély János b. t. gy. ívén 24 kor. 24 fill. Herskovits Elza b. t. gy. ívén 10 kor. 10 fill. Matizs János b. t. gy. ívén 14 kor. 90 fill. Filippovios Róza b. t. gy. ívén 20 kor.

Összesen 360 kor. 22 fill.

A sebesült és átvonuló katonák részére a segélyező bizottság utján eddig adakoztak.

Br. Sennyey Gézáné: 113 liter tej, 68 drb. kenyér, 2 kosár zöldség 20 pakli dohány, 49 drb. fehérnemű, 6 drb. párna, 21 üveg befőtt, 11 dnbosz cigareta.

Csörgő község: 190 liter tej, 47 és fél drb. kenyér 73 fehérnemű.

Hosszuláz község: 70 liter tej, Rudabányoska község: 160 liter tej, 9 drb. kenyér.

Borsi község: 150 liter tej, 30 kenyér.

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓGYÓGVIZ.

Lapunk mai száma 2 oldal.

Dr. Kéty, Dr Bóka, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatású: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kifűnő ízű üdítő ital.

K a p h a t ó m i n d e n ü t t.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlése.

Német győzelmek az oroszok felett

Hindenburg tábornok jelentése.

Berlin, szept. 15.

Hindenburg tábornok a német császárhoz a következőket táviratozta: A vilnai hadsereg 10 római, 2 római, 3 római 4 és róma 20 hadtestek a 3 és 4 tartalékadosztály öt lovas hadosztály a mazuri tavak mellett lefolyt ütközetben és az azokat követő üldözésekben teljesen szétverve a gratnai tartalékhadtest a római 22 hadtest, a római 6 hadtest, a római 3 szibériai hadtestnek részei a Lyekenel lefolyt ütközetben súlyosan szenvedtek, az ellenséget nagy veszteségek érték halottakban és sebesültekben, a foglyok száma emelkedik a hadi zsákmány rendkívül nagy, a hadseregnek száz kilométert meghaladó arcvonala mellett egyes részének rendkívüli meneteljesítménye négy nap alatt 150 kilométer ily nagy arcvonalon és mélységében lefolyt harcokról egész terjedelemben még nem tehetek jelentést, egyes kötelekeink kemény küzdelembe jutottak, veszteségeink mégis csekélyek, a hadsereg az egész vonalon győzelmet aratott. A makacsul ellenálló de végül mégis menekülő ellenséggel szemben a hadsereg büszke arra, hogy soraiban küzdött és vérzett egy császári herceg

A német-francia-orosz háború.

Fényes eredmények

minden vonalon.

Berlin, szept. 15.

A nagyvezérkar közli:

Nyugaton a hadsereg jobb szárnyán nehéz, eddig eldöntetlen harcok folynak. A franciák által megkísérelt áttörést győzedelmes visszavertük. Döntés egyékként egy helyen sem történt. Keleten tovább folyik az orosz hadsereg megsemmisítése. A saját veszteségeink aránylag csekélyek. Hindenburg hadserege nagy erővel már a határon túl áll. A suwagi kormányzóságot német közigazgatás alá helyezték.

Oroszország megcsalta

szövetségeseit.

A német és osztrák-magyar szövetség sikerei.

Bécs, szept. 15.

Neue Freie Presse megállapítja, hogy az orosz tulerőnek Galiciára fekvése annyit jelent, hogy Oroszország megcsalta szövetségeseit, Franciaországot, amidőn azzal áltatta, hogy ami haderőnket akár tulerejével is komolyan veszélyeztetheti és így Németországot sakkban tarthassa. Ez az orosz áttatás nyilvánvalón ürügy volt a francia pénzszerszéshez. Reichpost szerint az orosz tulerőhaderőnk által történt galicai megkötése az orosz francia titkos szerződéseket széttepte és ezzel a német osztrák és magyar szövetség feladatainak első részét megoldotta.

Ujabb győzelmek a szerbek felett.

Egy szerb katona sincs a mi területünkön.

Budapest szept. 15.

A szerb offenzíva, amelyik Szlavóniának Száva parti részeiben mutatkozott pár nap alatt teljes fiasóval véget ért Addig is amíg részletes felvilágosításokat adhat a katonai vezetőség, a nagyközönségnek hiteles forrásból megállapíthatjuk, hogy a Szávan átjött **összes szerb csapatok tegnap este teljesen megverve nagy veszteséggel fordultak vissza Szer-**
Felelős szerkesztő: Dr. Kárpáthy László.

biába, úgy, hogy ma már egyetlen szerb katona sem áll az ország területén. Azok a határszéli magyar és német lökök is akik a szerbek közeledetének híreire északi irányba elhúzódtak ma már rendes lakhelyükre visszatérhettek.

Höffer vezérőrnagy jelentése.

Az utóbbi napok sikere.

Budapest szept. 15.

Höffer vezérőrnagy a vezérkar főnökének helyettese ma éjjel hosszú jelentést tesz közzé, mely visszapillantást tartalmaz a legutóbbi napok nagy harcaira, és megállapítja, hogy seregeink a legnagyobb hősiességgel állták meg helyüket az igen nagy orosz tulerővel szemben. A komarovo ravasuskai 70 kilométeres frontvonalon megkezdődött általános támadásunk, amely 11-ig teljesen eredményes volt és különösen a déli szárnyon egészen Lemberg közelébe jutott. Ezeknek a sikereknek dacára szükségessé vált seregünk egy újabb csoportosításának elrendelése mivel az északi szárny Ravaruskánál fenyegetve volt és újabb hatalmas orosz tulerő nyomult elő úgy Krassnik előtt harcoló hadseregünk ellen mint pedig e hadsereg és a leMBERGI csatatér közé. **A hadtáphatóságok kimutatása szerint eddig 41000 orosz és 8000 szerb fogoly szállított a Monarchia területére továbbá több mint 300 táberi ágyút zsákmányoltunk.**

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király legfelsőbb dicséret elismerését fejezte ki sédeni Ambrózy György huszártóhadnagynak, az ellenség előtti vitéz viselkedése elismerésül.

— **Az egyházmegyéből.** A megyéspüspök Novák József káplánt Nagykövésdről Szerencsre, és Ondriás Mártont Vásárhelyről Töketcserébe helyezte át segédlelkész minőségben ideiglenes jelleggel.

— **Tűz.** Tegnap délután fél három óra tájban a Kossuth Lajos utcában, a Friedmann-féle ugynevezett „sárga korosma” padlása eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. A padlások nagyobb mennyiségű száma volt felhalmozva, ott volt továbbá számos ruhanemű és néhány katonai-áru. Ezek mind odaégették. A tűzoltóságnak egy órai munkájába került, míg a tűz teljesen elfojtatta.

— **Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke.** A haborus mozgalmak közepette szinte megfellekveztünk az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállításáról. A nyáron az összeíró-küldöttségek megkezdtek az összeírást, a legtöbb be is fejezte munkáját, sok helyen azonban a mozgósítás miatt már fősbe maradt az összeírás. Ennek következtében a névjegyzék összeállítására vonatkozó összes megállapított határidők változásokat szenvedtek. Most a belügyminiszter közzétette a becsatolt ki, melyben újonnan szabályozta ezeket a határidőket. Az új beosztás szerint a központi választmá-

nyok az ideiglenes névjegyzéket az összeíró küldöttségek által készített névjegyzék tervezetből szeptember 10 és október 10 közötti időben tartoznak összeállítani. A névjegyzéket október 10-től november 10-ig kell közszemlére kiteni. A falszólások október 10-től november 25-ig terjedő idő alatt adhatók be, az észrevételek pedig október 10-től november 10-ig. A központi választmányoknak ezek fő út dec. 10-ig kell határozni. A határozatok ellen 15 nap alatt, illetőleg december 31-ig lehet a panaszt beadni a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság március 20-ig köteles a panaszok felett dönteni, úgy, hogy a végleges névjegyzék március 31-re készen legyen. A végző határidő tehát változatlanul marad.

— **Levelezés a sebesültekkel.** A os. és kir. hadseregnek, a haditengerészetnek, mind a két honvédségnek, valamint a népfelkelésnek kórházban, még pedig mind a katonai mind az állami, vármegyei városi kórházakban, ugyszintén a Vöröskereszt, jótékonyasági egyesületek vagy magánosok részéről tartott kórházakban ápolat sebesült vagy beteg katonáitól eredő és az ezekhez tartozó levelek (egyenként száz gramm súlyig) és tábori postai levelezőlapok mind a belföldi, mind az Ausztriával és a Bosznia-Hercegovinával való forgalomban portómentesen kezelteknek. A kórházban levő ily egyénekktől eredő leveleken tábori postai levelezőlapokon és magánnap utján elő állított levelezőlapokon a kórház postájának vagy bélyegző-nyomatának és „Katonai ápolási ügy” (Mii ärpflege) záradknak kell lennie.

KRISTÁLY forrásásványviz

Étvagyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. Főraktár: **Kornitzer Lipót** sórnagykereskedő cégnél Sátorlajuhely. Szt. Lukács-fürdő Kutválat r. t. Budapest, (Buda)